

När evigheten förändras och vår tro omprövas

TL;DR

- Stjärnor, som länge setts som evighetssymboler, är egentligen förgängliga och underkastade tidens gång.
- Genom stjärnornas natur belyses människans sökande efter något absolut och oföränderligt.
- Utforskningen av stjärnornas livscyklar öppnar för en djupare reflektion om vår egen existens och vad som är värt att värda.

Genom historiens gång har människan lyft blicken mot stjärnorna och funnit en outtömlig källa till fascination och vördnad. Från pyramidernas exakta positionering i Egypten till Stonehenges mäktiga stenblock i England och de storslagna soltemplen hos maya- och aztekkulturerna finns många exempel på hur människor har format sitt tänkande och sin tro kring de himmelska ljusen. Stjärnorna betraktades som symboler för evighet, som orubbliga vittnen till vår kortlivade tillvaro på jorden. Men hur förändras detta perspektiv när vi idag vet att stjärnorna är förgängliga och underkastade tidens gång?

Den vetenskapliga utvecklingen har visat oss att stjärnornas positioner inte är permanenta. Genom en astronomisk process som kallas *jordens precession* - en vobbling av jordens rotationsaxel - förändras vår syn på stjärnbildernas positioner på himlen gradvis över tid. Precessionen

När evigheten förändras och vår tro omprövas

fullbordar ett varv på ungefär 26 000 år, vilket innebär att de monument som en gång i tiden var inriktade mot specifika stjärnor eller stjärnbilder nu pekar mot nya himmelska punkter. De forntida monumentens exakta astronomiska inriktningar är alltså inte längre relevanta i vår tid, vilket påminner oss om att stjärnornas positioner på himlen inte är konstanta. Här avslöjas en grundläggande insikt: **det som en gång sågs som evigt är i själva verket föränderligt och underkastat tidens gång.**

Stjärnorna är också föremål för kosmiska processer och går igenom livscyklar som är otroligt långa jämfört med en människas, men fortfarande begränsade. Stjärnor föds i gigantiska nebulosor, genomgår fusion i sitt inre och sprider sitt ljus och värme som en produkt av denna intensiva process. När deras bränsle tar slut möter de sitt slut på olika sätt beroende på deras massa: en del slocknar och blir till vita dvärgar, medan andra exploderar i våldsamma supernovor och lämnar efter sig neutronstjärnor eller svarta hål. Den moderna förståelsen av stjärnornas utveckling visar att de inte är eviga och att deras skenbara stabilitet är ett resultat av processer vi först nyligen börjat förstå fullt ut.

Att förstå att stjärnor inte är orubbliga utan temporära himlakroppar reser en filosofisk fråga: **är det meningsfullt att rikta vår vördnad mot något som i slutändan är förgängligt?** I många forntida kulturer ansågs stjärnorna ha gudomliga egenskaper, ibland betraktades de som gudar eller som manifestationer av det gudomliga på jorden. Men om vi ser bortom deras skönhet och ljus och istället ser deras begränsningar, inser vi att de bara är en del av universums natur och underkastade samma naturlagar som allt annat.

Istället för att dyrka stjärnorna och planeternas strålande men förgängliga ljus, kan vi rikta vår tro mot Skaparen av dessa himlakroppar. Inom islam beskrivs Allah som *Al-Khaliq* (Skaparen), *Al-Baqi* (Den Eviga) och *Al-Qadir* (Den Allsmäktige) – en existens bortom den materiella världens begränsningar och tidens gång. Allah är inte styrd av naturlagarna, eftersom Han enligt islamisk tro är den som skapat dessa lagar och styr universum genom sin vilja. Där stjärnor och planeter är bundna av tid och begränsning, är Gud evig och oföränderlig. Att rikta vår vördnad mot Skaparen snarare än mot skapelsen blir, enligt denna syn, ett logiskt steg mot att finna en djupare förståelse för universum och dess ursprung.

”Sannerligen, i skapelsen av himlarna och jorden, och i växlingen mellan natt och dag, finns tecken för de förståndiga. [Det är] de som står, sitter och ligger och tänker på Allahs

När evigheten förändras och vår tro omprövas

skapelse av himlarna och jorden och säger: 'Herre! Du har inte skapat allt detta förgäves.' (Koranen, 3:190-191)

Genom dessa ord påminner Koranen om att stjärnornas prakt och skönhet inte är det slutliga målet för vår vördnad. Stjärnorna blir istället en symbol, en påminnelse om en större bakomliggande sanning – de pekar mot en Skapare som inte själv är underkastad det tillfälliga eller föränderliga. Genom att söka denna Skapare söker vi det absolut bestående, det oföränderliga.

Stjärnornas förgänglighet erbjuder oss även insikter om vår egen dödlighet. Filosofin och religionen har i alla tider ställt oss inför frågan om vad som är bestående, vad som egentligen är värt att värda. Vad är det absoluta, det som inte förändras och förgår? I islam beskrivs Gud som den absoluta verkligheten, det oföränderliga, och därför förlorar vi oss inte i en förvirrad riktning av vördnad mot det som, trots sin skönhet, är kortlivat.

"Den dag då vi tar bort bergens fundament och du ser jorden i ett klart ljus, då ska vi samla alla människor och inte en enda ska lämnas." (Koranen, 18:47)

Dessa ord påminner oss om vår egen temporära natur och om hur all skönhet och struktur i världen en dag kommer att upplösas – något som även gäller de stjärnor vi blickar upp emot. Genom att söka det eviga, det som ligger bortom tidens gång, finner vi en stabil grund för vår tro och vårt liv.

Stjärnorna, som en gång var mänsklighetens symbol för evighet, är i själva verket temporära och föränderliga. Genom att se bortom dem, mot Skaparen av allt, kan vi rikta vår dyrkan mot något som är **absolut och oföränderligt**. Denna insikt harmonierar med människans längtan efter det bestående och ger oss en djupare känsla av meningsfullhet i vårt sökande efter något värdigt vår största vördnad och eftertanke.